

439. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1948. március 22.)

Folyó hó 17-én és 18-án a francia belügyminiszter újabb 12 szovjet-orosz állampolgár letartóztatását és kiutasítását rendelte el.

A letartóztatottak között van Odinetz professzor, a múlt év folyamán betiltott „Patriote Soviétique” című itteni lap 70 éves főszerkesztője, aki hosszú évek óta él Franciaországban és aki egyben a jogtörténet professzora is, továbbá volt munkatársai Kotchekov és Bulatzel, akik ugyancsak régi franciaországi lakosok. Mind a 12 letartóztatott lakásán a rendőrség házkutatást is tartott. A letartóztatottakat – egy kivételével, akinek fia a francia hadseregben szolgált és esett el a háború alatt – azóta már átvitték a németországi francia zónába. Azóta valószínűleg áttették őket a szovjet zóna határán, bár erre nézve eddig semmiféle hivatalos közlés nem történt.

A francia belügyminisztérium kommunikéje szerint a letartóztatás oka az volt, hogy az érintett személyek, akik tagjai voltak a múlt évi december 15-én betiltott „Union des Citoyens Soviétiques”-nek,¹ „titokban továbbra is összejeveleteket tartottak”.

Bár a kormány ezen újabb szovjetellenes akciójának jelentősége nem lekicsinyelendő, az ügy aránylag nem keltett nagyobb feltűnést. Ennek oka, hogy a francia kormány néhány hónap óta nem titkolja abbeli szándékát, hogy a kelet- és közép-európai államok baloldali érzelmű polgárai ellen akciót indít, és már eddig is hasonló intézkedések egész sorát hozta (szovjet-orosz, lengyel, jugoszláv állampolgárok elleni intézkedések).

Szovjet-orosz részről a letartóztatásoknak eddig nem volt hivatalos reakciója, de kétségtelen, hogy az nem fog elmaradni. Párizsban csupán a francia kommunista párt és annak lapja foglaltak élesen állást az akció ellen.

MOL XIX-J-1-k 7. doboz (eredeti)

¹ Szovjet Állampolgárok Szövetsége. A polgárháború éveiben és az 1920-as években igen sok szovjet állampolgár emigrált Franciaországba, többnyire a rendszer ellenzői, de nem csak azok. Egy részükben nagy lelkesedést keltett a Vörös Hadsereg második világháborús szerepe. Ebben a hangulatban alakult ez a hazafias szervezet, amely elősegítette tagjai repatriálását, de a hazatértekre sokszor rossz sors várt. Ezért és a hidegháború kibontakozása, a kémgyanúk miatt a francia kormány már nem kezelte az addigi jóindulattal az ilyen szervezeteket és akciókat.

440. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1948. március 25.)

Tárgy: A világpolitikai helyzet

Tisztelettel felterjesztem a Párizsban nyert információk alapján a világpolitikai helyzetre vonatkozó jelentésemet.

A világpolitika jelenlegi minden problémája két döntő dátumban sűrűsödik össze: az egyik április 18., az olasz választások napja, a másik november 2., az amerikai elnökválasztás napja. A kettő szorosan összefügg egymással. Trumannak a választások miatt mindenáron igazolnia kell politikáját a közvélemény előtt. Egy kissé úgy fut a Truman-doktrína után, mint a ruleton játszó a pénze után. Ez az egyik oka annak, hogy az amerikai külpolitika még agresszívebb lett. A másik belpolitikai oka az, hogy a gazdasági válságot csak úgy tudják elkerülni, ha a haditermelést fokozzák. Természetesen ez korántsem jelenti azt, hogy Amerikában csak Truman és köre kíván támadó politikát folytatni